

FAJTIÉRMEGYEI NAPLO

Előfizetési árak

Helyben:		Vldéken:	
1 óra	1.-K.	1 óra	1.50 K.
3 évre	3 K.	3 évre	4.50 K.
6 évre	6 K.	6 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szent István-tér 1.TELEFON 208.
Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és lapfőlapdos: Baranyay Lajos.

A hitelszövetkezetek

nagy társadalmi és gazdasági súlyát jelenti az, hogy a két hadikölcsön alkalmával több mint 100.000 tételben közel 110 millió koronát jegyeztek náluk, úgy hogy ezzel az eredménnyel a központ a legnagyobb bankjaink között foglal helyet. De ennél jóval többre kell becsülnünk azt az eredményt, mit a nép gazdasági iskolázása körül ért el s amellyel sikerült neki, aránylag rövid idő alatt, az állami járadékok demokratizálását előmozdítani, amit azelőtt hiába kíséreltek meg. Hogy ezt képesek voltak a hitelszövetkezetek elérni, annak megértéséhez szükséges megismernünk, hogy a nép gazdasági nevelése körül eddig is nagy tevékenységet fejtettek ki. Elég talán ennek illusztrálására arra hivatkozni, hogy szövetkezeteink megtanítanak arra, miként kell pénzintézeteket vezetni, helyesen, okosan gazdálkodni, megismertetik az embereket az értékpapirokkal, azok kezelésével, megtanítják őket könyvelni s fejleszti bennük a helyes gazdasági érzéket; s miután a hitelszövetkezeteknél felvett kölcsön hovatartozásáról a kölcsönkérőnek számat kell adnia — megtanítja az embereket a kölcsönnel bánni, megtanítja őket, hogy adósságot csinálni nem szabad, s hogy kölcsönt csak hasznos beruházásra szabad igénybe venni.

Nincs még egy intézmény, mely a nép gazdasági nevelésével annyit foglalkoznék mint éppen a hitelszövetkezetek, hogy nem hatás nélkül, azt eléggé bizonyítja, hogy a falusi hitelszövetkezetek főkeereje ma közel 200 millió korona, melyet a szegény nép apró üzlet-

részbefizetésekkel és kis összegű — néha 20 filléres — takarékbetétek összekuporgatásával gyűjtött össze. Mily nagy gazdasági kár lenne, ha ez a nagy összeg még most is, kivonva a forgalomból, kamatozatlanul heverne a ládafiában, vagy a szalmazsákban.

A háború után a politikusok, az ország vezéreinek nyilatkozatai szerint, a néppel többet kell foglalkoznunk, mint eddig. Tegyük hozzá, hogy különösen a gazdasági tekintetben, s hogy különösen a népnek gazdasági nevelésére kell majd az eddiginél jóval

nagyobb figyelmet fordítanunk. Ennek következtében nagyobb figyelemre kell méltatnunk azokat az intézményeket is, melyek a népnek gazdasági nevelésével foglalkoznak, mert csak így érjük el, hogy az ország fundamentuma: a nép — és ennek folytán az egész ország is — gazdaságilag meg erősödjék.

Hitelszövetkezeteink megmutatták, hogy mire képesek a nép gazdasági nevelése körül, — méltassák tehát ezt az intézményt az illetékes tényezők is az eddiginél nagyobb figyelemre.

A világháború.

A kraszniki győzelem hatása.

A kraszniki nagy csata fejleményei a szövetséges magyar-osztrák seregek számára nagymértvűen kedvezőek. Most már Kraszniktól északra is sikerült stratégiai áttörésünk és arcvonalunk diadalban terjed észak felé.

Nagy vereségeiket az oroszok most már önmaguk előtt sem igyekeznek leplezni. Ők is, szövetségeseik is fájdalmasan vallják be a Gorlicétől Krasznikig terjedő veszteségeik súlyos és jelentékeny sorozatát. Különösen érzékenyen érintik az oroszokat a Dnyeszter és a Visztula menti vereségek. A Dnyeszter volt utolsó biztosnak hitt vonaluk Galiciában, viszont a Visztula melletti előrehaladásunk azért fájdalmas nekik, mert a háború színtere ezzel nagyrészt már Oroszországba helyeződött át.

Az orosz forrongás.

Ezzel parallel halad az orosz birodalom belső forrongása. Amilyen mértékben menekül a lakosság az ostromtól rettegő Varsóból, olyan mértékben növekszik az udvar és a kormány félelmé a forradalmároktól is. A moszkvai egyetemen forradalmi összeesküvést fedeztek fel,

amelynek éle elsősorban Nikolajevics Miklós nagyherceg, azután pedig a cár ellen irányult. Moszkvában újra zavargások vannak. Forradalmi bombákat találtak a fontos középületek előtt és a letartóztatásoknak se szeri, se száma. A forradalmi mozgalomnak csak nem marad mögötte az udvari demagógia sem.

Az orosz katonai demagógiát mi sem jellemzi jobban, mint Nikolajevics Miklós nagyhercegnek az az állítólagos cselekedete, amellyel a zsidó katenáknak egy küldöttségét azzal, biztatta, hogy a kaukázusi orosz-török háborúnak nincsen más célja, mint az, hogy az oroszok a zsidók számára visszafoglalják a Szentföldet.

Újabb nagy eredmények.

Az oroszok, a kiket József Ferdinánd királyi herceg hadserege a kraszniki máeodiki csatában visszavert; északi és északkeleti irányban vonulnak vissza.

A királyi hadserege a sikerült áttörés után új eredménydus harc között előbbre nyomul és tegnap elfoglalta Kielec vidékét és a Wisznicától északra emelkedő magaslatokat. Ennek az

előrehaladásnak nyomása alatt az ellenség a Weiprz mentén is Tarnogorán túl visszahúzódott.

Az e harcokban szerzett hadizsákmány 41 tisztre, 11.500 főnyi legénységre és tizenhét géppuskára emelkedett.

A Bug mentén és Kelet-Galiciában az általános helyzet változatlan.

A Ziota-Lipa és a Dnyeszter mentén nyugalom van.

A lembergi élet.

A Nova Reforma jelenti Lembergből: Az utcákon már igen élénk az élet. A rendet őrségek és katonai őrjáratok — hol németek, hol osztrákok és magyarok — tartják fenn. A lakosságban mind élénkebb az öröm az orosz igától való szabaduláson és a kereskedelem és az ipar napról-napra normálisabbá válik. Minden nap tömegesen érkeznek vissza a menekülők a városba. Az orosz fölírások már teljesen eltűntek.

Az olaszok kudarca.

Görznel véresen megvertük az olaszokat, akik nagy veszteségekkel voltak kénytelenek visszavonulni. Az Isonzo menti háborúnak ez volt eddig a legkiágyasabb pontja és ez is az olasz hadsereg súlyos és érzékeny vereségével végződött.

Az olasz hadműveletek most már nemcsak hogy nem haladnak előre, hanem határozott kudarccal vannak megpecsételve. A monarchiával való háborúban vereséget szenvednek, az Isonzo völgyében ma is ott tartanak, mint a háború első napjában és Cadorna jelentései szánalmasan szűkszavúak.

Gyávaságuk.

Ezzel szemben Olaszország nem mer Flandriába a németek ellen csapatokat küldeni, noha a hármastente ezt mind erőlyebben sürgeti. Salandra kivánságával szemben a király és Cadorna nem mernek a németek ellen vonulni és jellemző, hogy a római lapok még mindig afelett vitáznak, vajjon Olaszország hadállapotban van-e Németországgal, bár egyes lapok hiraladási szerint az osztrák-magyar arcvonalon az ellenséges sebesültek között az olaszok

SÖVEGJARTÓ vászonáruháza, Barátok épülete.

Nagy választék

szines zephierek, karton, schiffon és damastból. Különbféle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendőkből. Agy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

OLCSÓ

szabott árak.

Egyes szám ára 4 fillér.

német katonákat is agnoszkáltak és noha a németek már elszűsztyeztek egy olasz vitólast.

Az olasz harctér újabb eseménye.

A Görc-vidéki harc, amely a legutóbbi napokban mind nagyobb terjedelmet öltött, tegnap az olasz 3. hadsereg általános támadása következtében csatává fejlődött.

Az ellenségnek mintegy négy hadteste hatalmas tüzérségi támogatással előrenyomult a görői hídfőtől a tengerig terjedő arcvonalunk ellen. Teljesen visszaverettek és borzalmas veszteséget szenvedtek.

Hála kiváló harcdeztett csapataink, különösen vitéz gyalogságunk minden dicsőrelén felül álló magatartásának, minden hadállás változatlanul birtokunkban maradt.

Szillárdul és híven állnak őrt hőseink Ausztria delnyugati határán szemben az ellenség túleréjével.

Az Iscnzó középső részén, a Krn területen és a többi arcvonalon tegnap jelentős esemény nem történt.

A nyugati harctér.

A németek a francia támadásokat visszaverték, sőt több hadizsákmány jutott a kezükre.

A tengeren.

A tengeren is újabb sikereket értek el a németek. Több hajót küldtek a tenger fenekére.

— Ujítás a női reform-fűzők terén; gyári lerakatot sikerült szerezni oly higiénikus „Rádium” reform-fűzőkből, melyek a gyomrot teljesen szabadon hagyják, csak a hasat és csipőt fűzik, kényelmes járást és szabad mozgást biztosítanak, ülésnél nem hátrányosak. — Vétéinél feltétlen csak „Rádium” fűzőt tessék kérn! Egyedüli elárulása egész megyére Vermes Frigyesnél. Blous-ujdonságok állandó rak-táron.

TÁRCA.

A saharai dűnákön.

Irtá: Agoston Mihály.

És minden egyformasága dacára is olyan beszélő, konok és hazug ez a némaság, olyan förtelmes és torz az alvása, hogy szinte pillanatról-pillanatra más a képe, más gondolatot ébreszt, mint amilyennek még csak az előbb voltam a birtokában. Egyformaságának félelmetes misztikumra magasra emel a végtelen lábaihoz: őt csodálom, az Isten hatalmas művét csodálom, aki megalkotta a természetet e nagy teremtményét, felkurbácsolta viharaiival, ide a tarajos homokhullámokba rögzítette viharait s leszedte róla az élet lámpásait: virágait, füveit, vízeit, hogy allegorizálja a nagy halált, hogy megismertesse velünk azt a mérhetetlen jószágot, mellyel zöld virányokat alkotott és füveket, mellyel megnyitotta előttünk az élet forrásait, reánk bocsátotta édes esőjét, harmatát s isteni szívének örömkönnyeitől égő mosolyát.

A ferencrendiek nagykáptalanja.

A közeli napokban tartotta meg a boldogságos szűz Máriáról nevezett ferencrendi tartomány háromévenkénti nagykáptalanját Pozsonyban. A zárdafőnökök ezuttal: *Buttykay Emil P.* Antalt választották meg tartományfőnöknek, ki már át is vette a rendtartomány kormányzatát. A tartományfőnök és kormánytanácsosok megválasztása után kinevezték a tartomány titkárát, *peremartoni Virág Benec* Rajmund személyében, ki városunk szülötte. A választásokat a szokásos áthelyezések követték. Székesfehérvárról *Scherk P.* Sándort, ki jelenleg mint tábori lelkész a hadsereg szolgálatában áll, *Beczóra*; helyét *Fehér P.* István foglalja el Kanizsáról. A fehérvári hívek előtt ismerős atyák közül *Tokay P.* Piust, *Páparól Sümegre*; *Hegedüs Nep.* János P. Czirjéket, Kanizsáról *Pápara*; *Paár József P.* Anaklétet Budapestről Érsekujvárra; *Pulyai Nándor P.* Lambertet Kanizsáról Budapestre; *Törzsök György P.* Ignácot Sümegről Kanizsára helyezték át. A helybeli atyák közül *Janzso István P.* Dömötört ünnepi szónokká léptették elő. A hivatalos kimutatás szerint a tartománynak van: 99 felszentelt papja, 29 hittanhallgatója, 8 doktorjelöltje, 26 bölcsészeti hallgatója, 15 újoncöndvéde, 111 segédtestvére, kik közül 61 fegyverrel kezükben szolgálja a haza szent ügyét s kik közül már sokan haltak dicső halált világi testvéreikkel egyetemben.

Májusi kitüntetések a hadseregben.

Az utolsóelőtti kitüntetések statisztikában igazán fájdalmasan olvastuk, hogy a kitüntetéseknek a magyar honvédség micsoda mellőzésben részesül. Pedig hát a magyar honvéd dicsőségéről hangos egész Európa. Olyan nevet vívott ki magának a világháborúban, amelyet aranybetűkkel írnak bele a történelembe. A május havi statisztikánál még mindig aránytalan különbséget látnak.

A kitüntetések a következőképpen oszlanak meg:

A *Lipót rend* lovagkeresztjét a hadiékítménnyel 30 esetben adományozta a király. Közös hadsereg 25. Haditengerészet 1. Osztrák honvéd 3. Magyar honvéd 1. *A vaskorona-rend* II. osztályát a hadiékítménnyel 11 esetben: Közös hadsereg 8. Osztrák honvéd 1. Magyar honvéd 2. *Ferenc József-rend* nagykeresztje: 1 (közös). Tiszti kereszt 17: Közös hadsereg 14. Osztrák honvéd 1. Magyar honvéd 2. Lovagkereszt 106: Közös hadsereg 84. Osztrák honvéd 15. Magyar honvéd 7. *Katonai érdemkereszt* hadi ékítménnyel I. osztály: 4 (3 közös, 1 osztrák honvéd); II. osztály 11 (10 közös, 1 magyar honvéd); III. osztály 898: Közös hadsereg 591. Haditengerészet 2. Osztrák honvéd 197. Magyar honvéd 108. *Katonai érdemkereszt* (Signum Laudis) 2191: Közös hadsereg 1384. Osztrák honvéd 547. Magyar honvéd 260. *Lelkesi érdemkereszt* II. osztály 49: Közös hadsereg 32. Osztrák honvéd 11. Magyar honvéd 6. *Erdemkeresztek*, kor. arany 249: Közös hadsereg 166. Haditengerészet 1. Osztrák honvéd 66. Magyar honvéd 16. *Arany érdemkereszt* 66: Közös hadsereg 43. Haditengerészet 5. Osztrák honvéd 13. Magyar honvéd 5. *Koronás ezüst érdemkereszt* 377: Közös hadsereg 230. Osztrák honvéd 146. Magyar honvéd 1. *Ezüst*

érdemkereszt 80: Közös hadsereg 50. Haditengerészet 5. Osztrák honvéd 25. *Vitézségi érme*, arany vitézségi érme 117: Közös hadsereg 96. Haditengerészet 3. *I. oszt. ezüst vitézségi érme* 2144: Közös hadsereg 1637. Haditengerészet 11. Osztrák honvéd 350. Magyar honvéd 146. *II. oszt. ezüst vitézségi érme* 4174: Közös hadsereg 3097. Osztrák honvéd 489. Magyar honvéd 588. *Bronz vitézségi érme* 3195. Közös hadsereg 2647. Osztrák honvéd 436. Magyar honvéd 112.

Nem lesz FÜRDŐTELEP a Velencei tavon.

Egy évvel ezelőtt foglalkozott a vármegye azzal a gondolattal, hogy a Velencei tavon nagyobb szabású fürdőtelepet fog létesíteni. Különösen dr. Polgár Iván főgimnáziumi tanár foglalkozott a tervvel, aki egész tanulmányt írt a tőről. Egyesek véleménye szerint különösen a reumatikus bántalmak ellen lenne kitünő gyógyhatása a víznek. A terv szerint Gárdonyi környékén lett volna a fürdőtelep, ahol nagy terjedelmű tisztázás van.

A miniszterium a vármegye tervét nem hagyta jóvá azzal az indokollással, hogy közegésségi szempontból a Velencei tó nem alkalmas fürdőtelepre. A levegője maláriás és nagyon sok a szunyog. Így tehát nem lesz fürdőtelep a Velencei tavon.

az, hogy őt nem ellenőrzi a sergent — major.

Az éjszaka elég gyászosan végződött. Delville legionárius a mi szegény betegünk meghalt. Legionárius sors! Nyugodjék szegény. *Lacroix caporal mondott* főfőtte imát s meg-indulás előtt nyugalomra helyezték egy dúnatorlasz mély szakadékában, *Lacroix* gondosan bevarta a holtestet egy tartalék sátorponyvába, jó vasiagon behintette naftalinnal, a ponyvát leöntötte petrolummal, hogy a hiénának és a sakályoknak elmenjen a kedvük a lakmározástól. A szegénygálák mély sirt ástak. Az egész egy félóra műve volt. Egy szakasz diszlovést adott. Egy altiszt kibontotta a lóbogót. Aztán bezárult a sirt. Senkisémm könnyezett, senkisémm sajnálta.

— Ez a Delville csak szerencsés fickó — mondogatták a vén katonák — az ő kulacsát már nem vizsgálja meg többé a sergent! Nem kell neki többé ósvért tisztogatni! A tuareghektől sem kell félnie, hogy órszálláskor a lábához rakják a fejét! . . .

És így. Ez volt a szegény Delville legionárius nekrológja.

Egy másik szomorú eset is történt. A karaván egyik tagját a husz éves El-Annah-Dar-t átlőtt mellet találta meg a táborból nem messze a convoi felől részen. Az éjszaka u. i. széles körben körülölgött táborunkat a tuareghek s El-Annah-Dar, Huot hadnagy és Bu-Imzet utasításait vitte a tábor körüljárásának. A gazok valamelyike annyira megközelítette táborunkat, hogy El-Annah-Dar-t célbavehette. Orvosunk bizik a legény felépülésében, aki elfoglalta szegény Delville helyét a convoi kórház kocsiján.

Egész éjszaka talpon voltunk. A tuareghek csalódtak, mikor azt hitték, hogy az éj leple alatt rajtuk üthetnek. Kutyaik már egész este nyugtalanokdakt, csaholtak. A kiküldött szakaszok felfedezték a tuaregked rejtekhelyét s azok — mintegy 40—50-en lehettek — hanyatlomlok menekültek a dúnatorlaszok mögé.

A holdvilágos esték különben nagy segítségünkre vannak, mert előőrseink minden jelenséget pontosan megfigyelhetnek.

(Folyt. köv.)

Grasszálnak a tolvajok.

Régi igazság, hogy a zavaros, felfordult világban úgy teremnek a csavargó tolvajok, mint eső után a réti gomba. A háborús gondok zavarait, fölfordulásait, alaposan kihasználják tegnap ami munkakerülő parazitáink, a csavargó tolvajok. Három rendbéli lopás történt tegnap városunkban.

Az egyik károsult, Török András városi gulyás. A maroshegy gulyaálláson lakik Török egy kis parasztkunyhóban. Török távollétét használta fel a körmönfont csavargó. Beosont az 3rízeten kunyhóba és minden értékes és könnyen emelhető dolgot; 10 drb. tajtékpipát, 1 drb. nikkelórát és láncot loptott el. Hoffman Szigfrid Pilsenből idejött tanuló és Vadász József Zrinyi u. 25 sz. alatt lakó lakatos segédnek pedig a biciklijét jétemelte el két csavargó. A rendőrség a nyomozást megindította.

HIREK.

— **Kitüntetések.** A király az ellenségkel szemben kitünő szolgálatait *Schneider Győző* 13. h. e.-beli tart. hagynagyot, az ellenséggel szemben vitéz magatartása elismerésül *Leveldi Kozma Miklós* 10. h. e.-beli századost és *Unheiszer Béla* 69 gy. e.-beli tartalékos hadnagyot a legfelső dicsőre elismeréssel tüntette ki.

— **Milyen lesz az új liszt?** A kormány új rendelete kapcsán érdekelte körökben felmerült az a kérdés, hogy az új gabona földolgozása hogyan fog történni és milyen lisztfajtákat fogunk a fogyasztókörözés rendelkezésére bocsátani, miután erre vonatkozóan eddig intézkedések nem történtek. Hir szerint a közel jövőben újabb kormányrendelet fog ebben a kérdésben megjelenni, amely részletesen diszponál a továbbiak felett. A rendelet lényegében a kukoricát eredeti rendeltetésére utalja vissza és élelmezési célja helyett, — amire eddig nagyrészt fel kellett használni, takarmányozási és ipari használatra kerül. A malmok a nulláslisztet husz-huszonöt százalékosan fogják kibocsátani, esetleg a finom tésztaliszthez azokat az örleményeket is hozzáadják, amelyek a háboru előtt gyöngébb minőségűek voltak. A főzlisztet a jövőben keverés helyett tiszta buzalisztból, a kenyérlisztet pedig valószínűleg harminc százalékos árpával állítják elő.

— **Nem fogadták el Székesfehérvár részvényjegyzését.** Székesfehérvár 10000 koronával a Haditeremny részvényársaságánál részvényt akart jegyezni. A postatakarékpénztár ma értesítette a várost, hogy a jegyzést nem fogadták el. Hogy miért? Az indoklásra még nem is méltak bennünket. Ez sem utolsó.

— **Adomány.** A kultuszminister Róna József „Zene lecke” című bronzsoportját, a Fejérmegyei múzeumnak adományozta.

— **Sertéshuskimérés a hatóságok husszékben.** Ma pénteken sertés húst lehet kapni a hatóságok husszékben. Az árak o'csobbak lesznek a húsiparosok árainál. Részünkről azonban azt jegyezzük meg, hogy a város más napot választatna a huskimérésre. Utóvégre Székesfehérvár kath. város, s a katolikusok pénteken nem szoktak húst enni. Erre már igazán tekintettel lehetnének.

— **A víz alatt levő földök értékesítése.** A Székesfehérvár nyugati dűlői vízfolyása következtében eliszaposodott területek hasznavehetővé tételével foglalkozott a város. A tervezetet Vágó Viktor kulturmérnök készítette el. Tehát nem Vágó d. v. főmérnök, városi bizottsági tag, amint először jeleztük.

— **A posta.** Kérjük tisztelettel és szeretettel a magyar királyi postánkat, hogy intézkedjék valamiképpen a mozgó posta ügyében, amely a háboru többszörös munkájáa következtében egyszerűen képtelen lebonyolítani a forgalmát. Már sokszor kértük, de most újból kérjük. Eddig is nagyon kértük, de most még jobban kérjük. A leveleket nagy késéssel kapjuk meg. Az újságok expedálásáról meg jobb nem is beszélni. Egyik-másik előfizető, pedig nem is a lővérokból lakik, több napi késedelemmel tud csak újságjához jutni. Nemelyik pedig egyáltalában nem kapja meg, illetve elvéve kap néhány számat. Pedig, ha valamikor, úgy most várja ideges türelmetlenséggel a közönség az újságot, amely egyszerűen nélkülözhetetlen neki. A magyar posta eddig világhírű volt a páratlan pontosságáról, a saját érdeke tehát, hogy ezt a jó hírnevét ne rontsa el egészen, hanem a háboru körülményeihez képest is megtartsa.

— **A székesfehérvári magán polgári iskola sikere.** A Diák Otthon középiskolai internátusban az idén magánpolgári iskola is volt 19 növendékkel, akik most vizsgáztak le a móri polgári iskolában. A vizsgálatot valamennyi kitünő sikerrel tette le.

— **Liszt érkezett.** A város szerződéses malma 680 kgr. finom tiszta lisztet, 1955 kgr. keveretlen buzakenyérlisztet és 3910 kgr. tengeri lisztet küldött. Reméljük azonban, hogy ezzel a lisztel nem lesznek kellemetlenségek.

— **Köszönet.** A m. kir. székesfehérvári 17. honv. gy. ezred 11. pót századának legénysége a sebesült katonák iránti részvevő szeretet és együttérzésből, zsoldjából három alkalommal 110 koronát juttatott a Mantz János kórház sebesültjeinek, melyért őszinte hálás köszönetet mond Szentzenstein János századparancsnok derék katonáinak a betegnek nevében a kórház vezetősége.

— **A hinta áldozata.** Barát Ferenc 3 éves felsőkirályosi kis fiúcska leesett a hintáról, fején súlyos sérüléseket szenvedett s be szállították a Szent György kórházba.

— **Köszönet a zászlóért.** A Fejérmegyei Napló már sok menet-századnak adott zászlót, mielőtt a harctérre indultak. A legutóbbi elment menetszázad a következő levélben köszönte meg a zászlót a harctérrel:

1915 VII. 30-án.

Nagyságos Szerkesztő ur!

A Székesfehérvári 17. honvédegyalgezerd XII. IV. m. század legénysége, alázatosan köszönjük a részünkre távozásunk előtt adományozott zászlót, amely a jószágistenünk engedelmével dicsőségesen, királyunkért és szeretett hazánkért győzelemre fog bennünket vezetni. Szívvelyes üdvözléssel a XII. IV. m. század legénysége nevében *Bujka István* tizedes.

— **Dr. Molnár—Fodor ügy.** Még a tavasszal történt, hogy egy kis fiú halálával kapcsolatban dr. Molnár József rágalalmazásért beperelte Fodor Gyula újságkiadó tulajdonost, aki a főorvos előadása szerint azt állította, hogy a beteghez nem ment azonnal, amikor hívták. Az esetet a kiadó tulajdonos a lapjában is megírta, ezért szintén beperelte a főorvos nyomtatvány útján elküvetett sajtóvétségért. Az első rágalalmazási ügyben már többször volt tárgyalás, de különböző okok miatt az ítélethozatal mindig elmaradt. Szerdán tárgyalta újból a bíróság az ügyet, s Fodor Gyulát rágalalmazás vétségében büntönek mondta ki, 100 K fő és 50 K mellékbüntetésre vagy 15 napi elzárásra ítélte. Fodor tagadta a sértő nyilatkozatot, s hogy Molnár főorvosra érte, a tárgyaláson azonban mindkettőt bebizonyították. Az ítélet ellen mindketten fellebeztek.

— **Hamarabb szabadulnak fel a tanoncok.** A behívások során most sorra került tízenyolc éves ifjak között számos tanonc van, kik iparossegédi felszabadulásukat még nem nyerték el. Minthogy ezekre nézve renkívül nagy hátrányokkal járna bevonulásuk, amenyiben a bevonulásal a tanoncszerződés megszűnik s az illető szakmában a bevonulásig eltöltött idő kárbavész, az iparos szakszervezeti tanács előterjesztésére a kereskedelemügyi miniszter kifogja mondani, hogy az iparhatóságok illetve iparhatóságok mindezeket az iparostanoncokat, akik tanoncszerződésük egy harmadát már eltöltötték, most szabadítsák fel.

— **Fogságban levő katonáink találokonyása.** Ezt a levelet tessék végig olvasni, aztán csak a dült betűs szavakat és azonnal tisztában vagyunk az orosz fogságban levő hőseink állapotával. Egyik fogoly katonánk írta Szibériából: „Az oroszok igen derék emberek. Nem igaz, amit otthon híresztelnek róluk, hogy rosszul bánnak hadifoglyaikkal. Szibériában vagyok. Lakásunkban rendesen fűtünk: azért mindig jó meleg a szobánk, künn bármily dermesztő a hideg és fagyos a világ. Valamennyiünk fekvőhelye tiszta és puha. Nem úgy, mint a táborban, ahol nem volt más mint a hideg és nedves föld. Enni- és innivaló, valamint dohányt is bőven kapunk. Ne gondolják, szüleim és ne aggodjanak, hogy bármit is nélkülözünk és szükségét szenvedünk.”

— **Térzene.** Ezentul minden vasárnap fél 11 órá-tól 12-ig térzenét ad a 35-ik gyalogezred zenekara. A belépő díjak jövődelmétt fölvaltva osztják meg a Hadszégelyző hiva-

tal és a Vöröskereszt közt. Egyik héten tehát a Hadszégelyző, másik héten a Vöröskereszt javára fordítják a bevételt. A legközelebbi vasárnap a Vöröskereszt kapja a bevételt.

— **Az iparstűlet közgyűlése.** A székesfehérvári iparstűlet július hó 11-én délelőtti 9 órakor, tartja XXXI. rendes évi közgyűlést a városház nagytermében a következő tárgysorozatral: Elnökség jelentése az 1914. év felmerült mozzanatairól. — Az iparstűlet zárszámadásának, vagyonmérlegének és költségelirányzatának bemutatása. — Az iparstűletűli segélyző-pénztár zárszámadása, vagyomérlege és költségelirányzata. — Az „iparstűletűli ház-alapról” a pénztárnok jelentése. — Az 1914. évi pénztári számadások feülvizsgálatáról szóló vizsgálo-bizottsági jelentés és a pénztárnok részére adandó felmentvényre vonatkozó javaslat. — Az alapszabályok értelmében 3 számvevő, s a mandátumnak lejártával kilépő 20 előjárósági tag, ezenkívül 12 póttag megválasztása, melyek azonban az alapszabályok 11 § a értelmében csak az esetben vétetnek a közgyűlésen tanácskozási alá, ha 20 tag aláírásával legalább 3 nappal a közgyűlés napja előtt az előjárósághoz beadták.

— **Közveszélyes csavargó.** Nyul Katalin somogyiszi 28 éves leány, aki csavargásért már többször büntetve volt, a kiltítás dacára Székesfehérvárra jött. A rendőrség elfogta, 15 napi elzárásra ítélte és a város területéről végleg kiiltotta.

— **Kimutatás.** A tudósbajosokat gondozó intézet 1915. évi június hó folyamán felvett 5 helybeli családó 18 taggal, ezekkel a gondozottak száma összesen 118 családl 415 taggal. A hó folyamán az intézet kiszolgáltatót 3331 liter tejet, 48 kgr. kenyérlisztet, 132 kgr. főzlisztet, 3125 kgr. burgonyát, 1325 kgr. rizst, 1 kg. borsót, 225 kgr. babot, kezelésre 3 K. 60 fill. Összesen: 942 K. 35 fill.

— **Rövid hírek.**

— **Koleraoltás.** Dr. Bierbaner Viktor városi főorvos megkezdte a kolera elleni oltást. Aki oltatni akarja magát, nála jelentkeztek.

— **Zárszámadás elhalasztása.** A város felhatalmazást kapott a kormánytól, hogy zárszámadását csak október 1-ig kell elkészítenie.

— **Hoherberg Zsófia** gyermekvédelmi alapra Simon Sándor rendőrfőkapitánynál lehet ázakozni.

— **Kérjük előfizetőinket,** hogy akiknek július 1-vel előfizetésük lejár, minél előbb megújítani sziveskedjenek. A háboru visszonyok miatt csak azoknak küldhetjük a lapot, akik nincsenek hátralékban. Azon előfizetőink pedig, akik egész évre előfizettek, sziveskedjenek a lap árának felemelésével előállt különbözeteet megküldeni.

— **Kréme de lactaine** saját némében páratlan hatású arcbőrösztítő, finomított készítmény, ezen tejkrem teljesen ártalmatlan, a bőrt egyszerű használat után bársony puhává teszi, pattanásokat, szepőket, májfoltokat gyorsan elmulasztja. Kapható **Szűcs Róbert** Magyar Korona gyógyszerüzertárból Kossuth utca sarkán. Ára 1 kor. 20 fillér.

Permetező anyag, amely szakemberek állítása szerint sokkal jobb a kékkónél, kapható Deutsch Aladár fűszerkereskedésében Buzapiac 5.

— **A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ** az összes dohánytözsdekben és a város minden részében az üzletekben is kapható.

— **A Fejérmegyei Napló** olvasóközönségének bevásárlási forrásai:

Söveggyártó János vászonruházsa, Szent Imre utca.

Fiumei kávébehozatal, Városház-
tér.

Kovács Anfal divatruházsa, Városház-
tér.

Gebauer Testvérek csemegeüzlete, Kossuth-utca.

Marschall Nándor hentesáruüzlete, Kossuth-utca.

Rudápanyai Imre kizárólagos posztókereskedése, Nádor utca.

Virág Sándor fényképezési műterme, Rákóczi-utca.

Szűts Róbert gyógyszerértára, Városház-
tér.

Szórakozó helyek:

Apolló wozgőszínház, Nádor-utca.
Uránia mozgószínház, Petőfi-utca.

— **Társadalmi,** tudományos szemléink között a *Magyar Kultúra* az elsőként foglalt helyet. Havonként kétszer jelenik meg. Szerkesztőség: Budapest, VIII., Horányzsky utca 20. szám.

FIUMEI kávébehozatal SZÉKESEFÉHÉRVÁR
:: (BARÁTOK EPÜLETE) ::

Pörkölt kávékeverékei utóelérhetőek! Saját villamos kávéanyagpörköldé! Telefon 250.

— **A legértelmesebb,** legszebb és művészi képekkel ellátott szépirodalmi heti folyóiratunk az *Élet*. Szerkesztőség: Budapest. I., Fehérvári ut 15. sz.

Székesfehérvár Közönségéhez.

Az átutazó sebesült katonák érdekében kérjük a közönség figyelmét és szeretetét. A kánikulai hőségben — nem egyszer égő sebekkel — utaznak keresztül állomásokon városunk társadalmá által eddig annyi szeretettel felkarolt sebesült katonák. Másrészt, mikor a harc-
teréről megérkeznek városunkban gyógyulást kereső sebesültek; a nagy melegben egy-egy pohár málnaszörpvel, limonáddal gyakorolhatja velük legalkalmasabban játékosyságát a pályaudvari üdítő állomás.

Ezért arra kérjük városunk közönségét, melynek szeretete — különösen az első időkben — pályaudvari üdítő állomás iránt annyi hála kötelezetten nyilatkozott meg:

küldjön a pályaudvari üdítő állomásra frissítő és üdítő szereket: málnaszörpöt, citromot, citromsavat, bármiféle gyümölcsöt, gyümölcslevet, csersznye, meggylevet stb. Hadd emlékezzenek meg szeretettel, városunk közönségéről mindazok, akik minden áldozatra és szeretetre legérdemesebbek: a sebesült katonák.

A vöröskereszt pályaudvari kirendeltsége.

Iskoláink élete a világháborús tanévben.

A főreáliskola értesítője.

(Folytatás.)

Külön fejezetben kell megemlékeznünk arról a nemes, hazafias munkásságról, melyet a tanári kar a tanuló ifjuság bevonásával, a haza érdekében tett. Míg hős katonáink fegyverrel kezükben harcolnak, az alatt a hivatása magaslátán álló intézet a saját körében idehaza tette meg hazafias kötelességét. Tanáraink és lelkes tanuló ifjuságunk szívét is magával ragadta, az emberszeretnek egész országára kiterjedő hatalmas lendülete.

A tanári kar majdnem minden egyes tagja jegyzett hadikölcsonnt. Maga az intézet pedig nélkülözhetőtökéjét vitte a haza oltárára. Megható, hogy a III. osztályos kisgyermek 50 koronát gyűjtöttek össze hadikölcsonnra, melynek kamataival egy jó előmeneteltű fiút fognak évenként jutalmazni. Nemes példa, hogy a tanári kar fizetésének 2 százalékát adja oda a Vöröskereszt céljaira.

Tunner tanár vezetése mellett az ifjuság több ízben kirándult szederde levelet gyűjteni. A katonák karácsonyfájára 164 kor 50 fill. gyűjtöttek. Emellett állandó adakozó bizottság alakult a tanulóknál, mely bizottság, majdnem az egész intézeti ifjuságot tagjai közöbeborozta. Szép eredményel sorakoztak a Pro Patria kibontott zászlái alá a német ifjuság példájára mesésen buzgólkodtak a „Fémet a hadseregnek” jelszóval megindult mozgalomban is. Szóval a tanári kar és ifjuság dicséretre méltó buzgólkodást fejtett ki hazamentő hivatásában.

A tanulóknak egészségi érdekében az intézet a dohány, alkohol és tódóvész ellenes küzdelemben kiveszi a részét. Ittelmitjük meg dr. Tunner tanárnak „A láthatatlan ellenségéről” írt kitűnő s a háborúval együtt járó járványos világban, nagyon is értékes és praktikus értekezését. Bár minél többen elolvassuk s főleg követünk!

A tanulóknak egészségi állapotát nem volt kiélégítő, de ez nem is csoda. Az egészségtelen Városi Árvaház mindent megmagyaráz. A mulasztások nagy száma szintén az egészségügyi állapotokban, de jó részt a a rendkívüli viszonyokban leli magyarázatát.

Statisztikai kimutatás szerint 473 rendes és 21 magántanuló iratkozott be. Ezek közül róm. kath. 241, ref. 45, helv. hitv. 13, unitárius 1 és izr. 179 tanuló volt. A tanulók 24 százaléka beszélt a magyaron kívülmás nyelvet. Jó magaviseletű a tanulók 69.9 százaléka, szabályszerű 29.9 százaléka s kevésbé szabályszerű 0.2 százaléka volt. Jeles előmeneteltű 4.8 százalék, jó 25.1 százalék, elégséges 58 százalék, elégtelen 12.1 százalék. Az érettségi vizsgálatok eredménye: 21 tanuló közül jelesen érett lett 4, jól 10, érett 3 tanuló javítóvizsgálatra bocsájtott 4 tanuló.

P—p

SZÍNHÁZ.

A budapesti Royal Orfeum vendégkörútja. A helybeli Apolló Színház igazgatóságának hosszas fára-
dozása után sikerült elérni azt, hogy a budapesti Royal Orfeum téli szezonját befejezve, nyári körútja alkalmával Székesfehérvárra egy napi vendégszereplésre megnyerje. A tagok között találjuk **Borbély Lillyt**, aki teljesen új műsorral ismételtelen kellemes estét szerez a közönségnek **Virág Jénő** a Royal Orfeum népszerű komikus a mult évben kitűnően sikerült slager számaival hozza magával. Feleslegesnek tartjuk **Virág Jénő** művészetét külön is dicsérnünk, ahol ő van, ott kacagás, humor, kedély és jó kedv nem fog hiányozni. A többi szereplők, **Arany Sári**, **Forgács Jénő** a Royal Orfeum tagjai, **Czeglédy Gyula**, a Medgyaszay kabaré jeles tagja. A műsor *szigornan fehérvár kabaré est lesz.* Az előadás este 9 órakor kezdődik. A helyárak fellemeltek. Gyeket előre válthatók Krausz Verona tözsdejében.

A Fejérmegyei Napló HADIPOSTÁJA

Dudás László. Tábori posta 90. A hadisegely ügyében a szükséges felvilágosítást megirtuk a feleségének.

Trukkensitz András. Tábori posta 150. Páhaszos levelet megkaptuk. Ne törődjék az ilyen irigykedésekkel. Minden este csunya dolog, de hát az emberek még csunyábbak. A maga felesége a hadisegelyre jogosult, azt pontosan is megkapja. Itt hiábavaló minden áskálódás, névtelen levelezés. Felejtsé el az egész esetet és közdjön nyugodtan a házáért. Majd mi jegyezük fel az ilyen áskálódó eljárásokat. Háboru után még jobban kikapnak tőlünk. Már úgy is sok van a névtelenek rovasán.

Aggódók. Legyenek csak türelemmel. Kutatásunk eredményét azonnal szoktuk közölni. Ismételtelen hangsúlyozzuk, hogy ne adjanak semmit az alaptalan hírekre. Már sok esetben bebizonyosodott, hogy nem voltak igazak.

K. A. Küldje be hozzánk az adatokat s megkezdjük a kutatást. Teljesen díjtalanul végezzük, még a bélyegköltéseket is mi fedezzük. Az eredményről természetesen azonnal értesítjük.

Csór. Csór és vidékének Csórott van tudakozó irodája. Szőgyényi Marich László volt berlini nagykövetségünk leánya vezeti azt a tudakozó irodát. Miután még nem küldte be az adatokat, tessék ahhoz fordulni, ha azonban óhajtja, mi is keressni fogjuk.

Helyben. A városházán 79 hős halottunknak meg van a kimutatása. Nézze meg. A főjegyzői hivatalban megmutatják.

Hatósági hirdetmény.

Közhírré tesztem, hogy a város közlélemezési bizottsága folyó hó 8-án reggeli 6 órától kezdve a **hatósági huszékben** 4 drb. sertés husát jutányos árban elárusítja.

Székesfehérvárott, 1915. évi július hó 7-én.

Dr. Saára Gyula
polgármester.

Námessy János,
tanácsos.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy jóházból való fiu tanulóknak felvétetik Gerenday Gyulánál Kossuth-utca.

Zongora, elsőrendű gyártmány és egy két ajtos jégsekreány eladó. Távirdu u. 21.

Egy jó házból való fiu tanulóknak felvétetik a Gebauer Testvérek bodegájában. Kossuth-utca.

Pirosalma-utca 2. szám alatt négy lóra istálló legényszózával kiadó.

Mindenesfiu 15—16 éves azonnal felvétetik az Apolló Színháznál. Jelentkezni délután 6 órakor.

Tanuló vagy tanulóleány felvétetik Pete műtermében.

Laparustitók jó jövedelemmel felvétetnek. Mint mellékfoglalkozás végezhető. Különösen a nehezebb munkára alkalmatlan férfiaknak és nőknek jó kenyérkereset.

Gyümölcs-utca 29. szám alatt egy 2 szobás lakás előszobával és minden hozzátartozóval együtt minden órában kiadó.

Kitűnő fajú ribizli, málna, körte, idei burgonya, fejjeszallata, velőbörse stb. kapható Széchenyi-utca 26. sz. alatt. Ugyanott 8—10 kocsi trágya eladó.

Telefon 233. — Telefon 233.

JULIUS HÓ 7 és 8-ÁN,
szerdán és csütörtökön:

KIVÁNDORLÓK

vagy
EGY LEÁNY SZOMORU TÖRTÉNETE
3 felvonásban.

Pótképek: 1. Harctéri aktuálítások. 2. A csók. 3. A békeangyal.

Rendes helyárak.

Előadások este 7 és 9 órakor.

SZÜLŐK FIGYELMÉBE

A Székesfehérvári Diák-Otthon polgári isk. előkészítő tanfolyamára

megkezdődtek a beiratások. A beiratásokat WEISENFELD JÁNOS igazgató-tanító (Rákóczi-u. 8. városi községi elemi nepskólában) naponként d. e. 11—12-ig és d. u. 3—5-ig eszközli. Beiratási díj 10 korona.